



Summaria Europensia 2/2012

Käesolev Summaria Europensia on pühendatud Euroopa võlakriisile.

Koostanud: Li Lind, ettepanekud ja tagasiside: Li.Lind@nlib.ee

Märksõnad: *Euroopa võlakriis, finantskriisid, eurovõlakirjad, kuuspakk, fiskaalleeping, Euroopa semester, Euroopa finantsstabiilsusmehhanism, Euroopa finantsstabiilsuse fond, Euroopa stabiilsusmehhanism.*

European debt crisis, financial crisis, eurobonds, six-pack pact, fiscal treaty, European semester, European Financial Stabilization Mechanism, European Financial Stability Facility, European Stability Mechanism.

Nimestik sisaldab Rahvusraamatukogus leiduvaid väljaandeid ja võrguteavikuid ning teadusajakirju, millele on juurdepääs Rahvusraamatukogu võrgus. Referaatväljaanne kajastab teemakohast infot seisuga september 2012.

SISUKORD

1. Sissejuhatus.....	2
2. Refereeringud.....	2
2.1 Euroopa võlakriis ja Euroopa Liidu õigus	2
2.2 Uus Euroopa finantsarhitektuur	4
3. Raamatuviiteid.....	6
4. Artikliviiteid.....	9
4.1 Artikleid teadusajakirjades.....	9
4.2 Artikleid Eesti väljaannetes.....	13
5. Valik internetiallikaid ja võrguväljaandeid	27
5.1 Internetiallikad.....	27
5.2 Võrguväljaanded.....	27

1. Sissejuhatus

Alates praeguse finants- ja majanduskriisi algusest 2008. aastal on Euroopa Liidu (EL) liikmesriikide valitsused, Euroopa Keskpank ja Euroopa Komisjon teinud koostööd nii euroala kui ELi stabiilsuse taastamiseks.

Praeguseks on ELi liikmesriikide valitsused päästeoperatsiooniks eraldanud kokku üle 2 triljoni euro, toetades panku, andes laenudele tagatise ning suurendades eraisikute hoiuste riiklikke tagatise.

2010. aasta mais käivitati Euroopa laenumehhanismide pakett, mille raames antakse rahalist abi raskustes olevatele ELi liikmesriikidele ning säilitatakse ELi finantsstabiilsus tõsiste pingete korral euroala riikide võlakirjaturgudel. Pakett koosneb Euroopa finantsstabiilsusmehhanismist (*European Financial Stabilization Mechanism*) ja Euroopa finantsstabiilsusvahendist (*European Financial Stability Facility*). Koos Rahvusvahelise Valuutafondi poolse panusega hõlmab kõnealune laenumehhanismide pakett vahendeid kuni 759 miljardi euro ulatuses. Uus alaline kriisimehhanism - Euroopa stabiilsusmehhanism (*European Stability Mechanism*) - käivitatakse euroalal alates 2012. aastast.

2. märtsil 2012 allkirjastati Euroopa Ülemkogu raames "Majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping", mida nimetatakse ka fiskaallepinguks (*fiscal treaty*). Leping jõustub 1. jaanuaril 2013 tingimusel, et lepingu osalised, mille rahaühik on euro, on ratifitseerimiskirja hoiule andnud. Lepingu põhimõtted loovad Euroopa Liidu eelarve- ja majanduspoliitikale senisest tugevama aluse, lepingu keskseks elemendiks on eelarve tasakaalu reegel.

Allikad: Euroopa portaal europa.eu ja Rahandusministeeriumi veeb

2. Refereeringud

2.1 Euroopa võlakriis ja Euroopa Liidu õigus

Matthias Ruffert. The European debt crisis and European Union law. Common Market Law Review. Vol. 48 (2011), no. 6, p. 1777-1805.

Artiklis analüüsib Matthias Ruffert praeguse Euroopa võlakriisi lahendamiseks kavandatud ajutisi ja pikaajalisi stabiilsuse tagamise vahendeid ning õiguslikke meetmeid.

Esiteks kaalub ja hindab autor kriisimeetmeid ja nende õiguslikku alust. Teiseks uuritakse artiklis majandusjuhtimise reformi, mis ühendab tõhustatud majandusliku lähenemise

meetmeid ja eelarvekontrolli instrumente. Analüüs osutab häirivatele ohuteguritele Euroopa Liidu õiguse kolmes tuumküsimes - Euroopa konstitutsionalismi terviklikkus, demokraatliku valitsemise tulevik Euroopa Liidus ning stabiilsuse ja jõukuse säilitamine (mis on vastavalt aluslepingutele õiguslikud väärtused).

Artiklis kirjeldatakse üksikasjalikult erakorralisi kriisimeetmeid ja kavandatavaid püsimeetmeid ning antakse neile ka õiguslik hinnang.

Esimesele Kreeka päästepaketile 2010. aastal järgnes üldise päästeskeemi loomine:

- määrusega nr 407/2010 luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (*EFSM - European Financial Stabilization Mechanism*, 60 miljardit eurot);
- Euroopa Finantsstabiilsuse Fond (*EFSF - European Financial Stability Facility*, 440 miljardit eurot) loodi euroala liikmesriikide poolt 7. juunil 2010 kui eriotstarbeline rahastamisvahend, mille ülesanne on toetada erakorralistesse finantsraskustesse sattunud euroala riike;
- lisaks oodatav IMFi panus suuruses 250 miljardit eurot.

Seda skeemi kasutati kolmel korral (Iirimaa, Portugali ja Kreeka teine päästepakett).

Järgnes Euroopa Liidu Nõukogu ettepanek tulevase valitsustevahelise ja euroala-põhise alalise stabiilsusmehhanismi (*ESM – European Stability Mechanism*) loomiseks, mis asendaks EFSMi ja EFSFi pärast nende tegevuse lõppemist juunis 2013. ESM on loodud IMFi mudeli järgi laenuandmisvõimega 500 miljardit eurot. ESMi loomise eeltingimuseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 136 muutmine, millele lisatakse kolmas (uus) lõige: "Liikmesriigid, mille rahaühik on euro, võivad luua stabiilsusmehhanismi, mis võetakse kasutusele, kui see on kogu euroala stabiilsuse tagamiseks hädavajalik. Mehhanismi alusel mis tahes vajaliku finantsabi andmine toimub rangetel tingimustel." Muudatus peaks jõustuma 1. jaanuaril 2013.

Autor hindab senist päästetegevust Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) oluliste sätete rikkumisena. Nt ELTLi artikkel 125(1) ütleb selgelt: Liit ei kannu vastutust ega võta enda peale liikmesriikide keskvalitsuste kohustusi. Autor väidab, et sätte mõte on üheselt selge ja katsed seda teisiti tõlgendada ei ole veenvad. Põhjenduseks esitab ta rea õiguslikke argumente ja viiteid eri autoritele. Samuti ei pea ta õigustatuks nn hädaolukorra sätte kasutamist (ELTLi artikkel 122(2)) ja osutab Euroopa Keskpanga õiguslikus mõttes pigem küsitavale tegevusele (ELTLi artikkel 123(1) keelab Keskpanga ja liikmesriikide keskpankade omavahelised laenud ja võlakohustuste otse ostmise). ELTLi muutmise protseduuri rakendamist peab autor vaieldavaks, aga ei pea seda niivõrd tõsiseks ohuks. Palju tõsisemaks hindab ta ohtu demokraatia printsiipidele, kuna alaline stabiilsusmehhanism luuakse valitsustevahelise institutsioonina (ehk siis võib seda tõlgendada rahvusvahelise organisatsioonina Euroopa Liidu sees) ning sellisena on ta väljaspool parlamentaarset kontrolli ja poliitilist aruandekohustust. Üleüldse peab autor IMFi mudeli rakendamist Liidu sees anakronistlikuks.

Teise olulise teemana käsitleb autor majandusjuhtimist ja selle reformimist ning küsib kas need reformid viivad tihedama liiduni. Komisjoni reformipakett ELi

majandusjuhtimise tõhustamiseks sisaldab kuut eelnõu (tuntud ka kui Rehni-pakett või *sixpack*), millest kaks on seotud tõhustatud majandusliku lähenemisega ja neli eelarvekontrolliga:

- ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus (*EIP - Excessive Imbalance Procedure*), mille aluseks on määrus nr 1176/2011 makromajanduse tasakaalunihete ennetamise ja korrigeerimise kohta ning vastavad täitemeedmed;
- direktiiv liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta, kaks määrust eelarve järelevalve tugevdamise kohta ja ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kiire rakendamise eelnõu.

Majandusliku lähenemise eesmärgiks on tõhusama ja koordineerituma majanduspoliitika jõudmine, ettepanekud sisaldavad ka kontrollimehhanismi ja sanktsioone liikmesriikidele. Pikas perspektiivis peaks tõhusam majandusjuhtimine aitama vältida kriise. Eelarvekontrolli ja eelarvedistsipliini tugevdamist peab autor eriti oluliseks, kuna praegune kriis on selgelt näidanud, et senised regulatsioonid on puudulikud.

Ka reformipaketi meetmete juures on mitmeid küsitavusi õiguslikus mõttes, kuigi need pole nii silmatorkavad kui erakorraliste kriisimeetmete puhul (nt ELTLi artiklit 121(4) pole võimalik nii tõlgendada, et see lubaks trahvide rakendamist). Panemata kahtluse alla reformi põhieesmärki ja praktilist väärtust, leiab autor siiski, et demokraatliku legitiimsust ei tohiks eirata ja ELi aluslepingute põhimõtteid tuleks austada.

Refereerinud Giina Kaskla

2.2 Uus Euroopa finantsarhitektuur

Aneta Spendzharova. Is more Brussels the solution? New European Union member states' preferences about the European financial architecture.

Journal of Common Market Studies. Vol. 50 (2012), no. 2, p. 315-334.

Euroopa finantsarhitektuuri muudatused on 2008. aasta globaalse finantskriisi tagajärg. See on toonud esile pinged, kuna ühelt poolt on ilmne vajadus finantsregulatsiooni tsentraliseerimise järgi Euroopa Liidu tasandil, aga teiselt poolt ei soovi liikmesriigid loobuda oma iseseisvast otsustusõigusest.

Artiklis analüüsitakse uute liikmesriikide suhtumist Euroopa Liidu finantssektori regulatsiooni ja järelevalvekorralduse reformi. Uuritakse, kuidas välismaise omandi ulatus sisemaises finantssektoris, valitsevate parteide euroskepsis, valitsuse deregulatsioonimeelsus ja hiljutine tõsise finantskriisi kogemus mõjutavad liikmesriikide reservatsioone.

Artikli esimeses osas antakse ülevaade ELi finantsvaldkonna reguleerimisest alates 1999. aastast Lamfalussy raamistikust kuni de Larosière'i raportini. Finantskriis näitas, et Euroopa Liidu järelevalvenõuded Lamfalussy raamistiku alusel ei ole piisavad. Uus institutsioon Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (*European Systemic Risk Board*), mis tegeleks finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalvega, ei ole vastuväiteid

põhjustanud. Küll aga kujunes tüliõunaks Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem (*European System of Financial Supervisors*), mis teostaks mikrojärevalvet kolme järelevalvekomitee ja liikmesriikide kohalike järelevalveasutuste kaudu.

Artikli teine osa vaatleb põhjusi, miks on liikmesriigid võimu üleandmise ja teatud ülesannete tsentraliseerimise vastu. Kuigi kõigile on selgeks saanud järelevalve tsentraliseerimise vajadus ja selle vältimatus, on samas palju vastuväiteid liikmesriikide järelevalveasutuste volituste vähendamisele. Tsentraliseerimise poolt on Prantsusmaa, Itaalia, Portugal ja Holland, vastaste leeri kõige tugevamaks eestkõnelejaks on Ühendkuningriik ning toetajateks Hispaania ja Tšehhi Vabariik. Põhiliseks argumendiks on, et vastutus peab olema otseselt seotud võimuga, ei saa olla nii, et liikmesriik vastutab ja Euroopa Liit otsustab. Uute liikmesriikide mure on eelkõige seotud sellega, et uued reeglid nõrgestavad nende positsiooni koduturul, mis on valdavalt võõromanike käes niikuinii (eriti käib see panganduse kohta, nt Eesti puhul on välispankade omand 98,2%).

Kolmandas osas võrreldakse uute liikmesriikide positsioone kolmest aspektist: pädevus (riigitasand vs riigiülene), kaalutusõigus ja vaidluste lahendamine. Neljandas osas on lahti seletatud tegurid, mis mõjutavad uute liikmesriikide reservatsioonide de Larosièrè'i raamistiku osas. Lisaks statistiliste andmete ja Eurobaromeetri tulemuste kasutamisele on autor läbi viinud intervjuud ametnikega, kes osalesid 2009. aastal ELi finantsarhitektuuri läbirääkimistel.

Võrdleva analüüsi käigus on autor püstitanud viis hüpoteesi, mille paikapidavust ta kontrollib:

- 1) Mida rohkem välisomandit, seda suurem on vastuseis võimu üleandumisele ELi tasandile.
- 2) Mida rohkem euroskepsist, seda suurem vastuseis.
- 3) Mida liberaalsem (deregulatsioonimeelsem) valitsus, seda suurem vastuseis.
- 4) Mida tõsisem hiljutine kriis, seda vähem vastuseisu.
- 5) Mida tõsisem kriis 1990ndatel, seda vähem vastuseisu.

Esimesed kaks väidet osutusid tõeseks, aga kolm viimast ei leidnud kinnitust. Kõige kõrgem reservatsioonide skoor on Tšehhi Vabariigil, Eestil ja Slovakkial, kõige madalam Lätil (Leedu arvamus puudub, kuna see ei olnud autorile kättesaadav). Mida kõrgem skoor, seda kriitilisemad on liikmesriigi seisukohad. Analüüs näitab, et välismaine omand ja poliitiste parteide euroskeptiline hoiak mõjutab olulisel määral liikmesriigi hoiakut. Mida rohkem on valitsevad parteid Euroopa integratsiooni vastu üldiselt, seda suurem on ka reservatsioonide hulk liikmesriigi ametlikus seisukohas ELi finantsarhitektuuri osas.

Refereerinud Giina Kaskla

3. Raamatuviiteid¹

Abbassi, Puriya. Monetary transmission right from the start: on the information content of the eurosystem's main refinancing operations. Frankfurt am Main : Deutsche Bundesbank, 2011. 35 lk. - Discussion paper. Series 1, Economic studies ; 2011. - Sisaldab bibliograafiat. [TÜR, TÜ Majandusraamatukogu]

Åslund, Anders. The last shall be the first : the East European financial crisis, 2008-10. Washington, DC : Peterson Institute for International Economics, 2010. - xvi, 120 lk. : ill. - Sisaldab bibliograafiat ja registrit. [TÜR]

Barbone, Luca. The great crisis and fiscal institutions in Eastern and Central Europe and Central Asia [Võrguteavik]. [Washington, DC] : World Bank, 2010. - Policy research working paper, 1813-9450 ; 5453.
http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/IW3P/IB/2010/10/20/000158349_20101020142440/Rendered/PDF/WPS5453.pdf

Bishop, Graham. The EU fiscal crisis : forcing eurozone political union in 2011? London : Searching Finance, c2011. - vii, 94 lk. [RR]

Bongiovanni, Francesco M. The decline and fall of Europe. Basingstoke, UK ; New York, NY : Palgrave Macmillan, 2012. VII, 327 lk. - Sisaldab bibliogr. [RR]

Capital flows to converging European economies - from boom to drought and beyond : proceedings to the workshop held on 1 October 2010 / European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2011. - 176 lk. : ill. - Sisaldab bibliogr. [RR, TTÜR] Ilmunud ka võrguteavikuna:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2011/pdf/ocp75_en.pdf

Challenges to enterprise performance in the face of the financial crisis [Võrguteavik] : Eastern Europe and Central Asia / World Bank. - Washington DC : World Bank, c2011. - Sisaldab bibliogr. [Täistekst RR arvutivõrgus]

Cuestas, Juan Carlos. Fiscal shocks and budget balance persistence in the EU countries from Central and Eastern Europe. [Tallinn] : Eesti Pank, 2011. - 20, [4] lk. : ill. ; 30 cm. - Working paper series, 1406-7161 ; 8/2011. [RR, TTÜR, TÜR]

Dötz, Niko. What can EMU countries' sovereign bond spreads tell us about

¹ Nurksulgudesse [] märgitud leidumus Eesti teadusraamatukogudes. Kasutatud lühendid: RR-Eesti Rahvusraamatukogu, TÜR-Tartu Ülikooli raamatukogu, TTÜR-Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu.

market perceptions of default probabilities during the recent financial crisis? Deutsche Bundesbank, 2010. 35 lk. - Sisaldab bibliograafiat. Kättesaadav ka võrguteavikuna. [TÜR, TÜ Majandusraamatukogu]

The EU and the crisis : lessons learned / Advisory Council on International Affairs (AIV). The Hague : AIV, 2010.50 lk.- Sisaldab bibliograafiat. Kättesaadav ka võrguteavikuna. [Balti Kaitsekolledž]

The EU's neighbouring economies: emerging from the global crisis / European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs.Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2010. - VI, 131 lk. [RR, TTÜR, TÜR] Kättesaadav ka võrguteavikuna:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2010/pdf/ecp59_en.pdf

EU10 regular economic report [Võrguteavik] : main report : sustaining recovery : November 2010. [Washington] : World Bank, 2010.
http://siteresources.worldbank.org/INTECA/Resources/257896-1290024812383/RER_18Nov2010_FINAL.pdf

External Imbalances and public finances in the EU / ed. by Salvador Barrios ... [et al.] ; European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2010. - Sisaldab bibliograafiat. [RR, TTÜR, TÜR] Kättesaadav ka võrguteavikuna:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2010/pdf/ocp66_en.pdf

The financial crisis and the European Union / Klaus G. Efenhoff, editor. New York : Nova Science Publishers, c2009.- ix, 117 lk. Sisaldab bibliograafiat ja registrit. [TÜR]

Financial crisis in Central and Eastern Europe: from similarity to diversity / Centre for European Regional and Local StudieUniversity of Warsaw, World Bank ; edited by Grzegorz Gorzelak, Chor-Ching Goh. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe Scholar, c2010. 292 lk. - Sisaldab bibliograafiat. [TÜ Majandusraamatukogu]

The jobs crisis [Võrguteavik] : household and government responses to the great recession in Eastern Europe and Central Asia. Washington, D.C. : World Bank, c2011. - Directions in development. Human development. - Sisaldab bibliogr. [Täistekst RR arvutivõrgus]

Kondor, Karin. The impact of the global financial crisis on output performance across the European Union: vulnerability and resilience. [Tallinn] : Eesti Pank, 2011. - 34, [2] lk. : ill. - Working paper series, 1406-7161 ; 3/2011. [RR,TTÜR, TÜR]

Kuusk, Andres. Contagion of financial crises with special emphasis on CEE economies: a meta-analysis [Võrguteavik]. Tartu : Tartu Ülikool, 2010. - [Working paper series / University of Tartu, Faculty of Economics and Business Administration, 1736-8995 ; No. 66/2010]. [Täistekst RR arhiivis DIGAR]

Kyloh, Robert. A common economic crisis but contradictory responses : the European experience 2008-09. Geneva : International Labour Office, 2009. - v, 32 lk. : ill. ; 30 cm. - Working paper / International Labour Organization. Policy Integration and Statistics Department ; no. 93. [RR]

Mitsopoulos, Michael. Understanding the crisis in Greece : from boom to bust. Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan, 2012 - xx, 307 lk. : ill. – Bibliograafia peatükkide lõpus. - Sisaldab reg. [RR]

Mody, Ashoka. From Bear Stearns to Anglo Irish: How eurozone sovereign spreads related to financial sector vulnerability. [Washington] : International Monetary Fund, c2009. 39 lk. - Sisaldab bibliograafiat. [RR, TÜR]
Kättesaadav ka võrguteavikuna: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2011/wp11269.pdf>

Monitoring tax revenues and tax reforms in EU member states 2010 : tax policy after the crisis / European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2010. 85 lk. Sisaldab bibliograafiat. [RR, TTÜR, TÜR]

Petrovic, Ana. National rescue measures in response to the current financial crisis. Frankfurt am Main : European Central Bank, 2009. 102 lk.- Sisaldab bibliograafiat. [TÜR]
Kättesaadav ka võrguteavikuna: <http://www.ecb.int/pub/pdf/scplps/ecblwp8.pdf>

Staehr, Karsten. The global financial crisis and public finances in the new EU countries from Central and Eastern Europe. [Tallinn] : Eesti Pank, 2010. - 41, [4] lk. : ill. - Working paper series, 1406-7161 ; 2/2010. [RR, TTÜR, TÜR]

Stolz, Stéphanie Marie. Extraordinary measures in extraordinary times: public measures in support of the financial sector in the EU and the United States. Frankfurt am Main : Deutsche Bundesbank, 2010. 74 lk. - Sisaldab bibliograafiat. [TÜR, TÜ Majandusraamatukogu]
Kättesaadav ka võrguteavikuna: <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecbocp117.pdf>

Work inequalities in the crisis : evidence from Europe / edited by Daniel Vaughan-Whitehead. Cheltenham : Edward Elgar ; Geneva : International Labour Office, 2011.- xvii, 594 lk. : ill. - Sisaldab bibliograafiat ja registrit. [TÜ Majandusraamatukogu]

Европа в условиях мирового экономического кризиса = Europe in the context of the world economic crisis / Российская академия наук, Институт научной информации по общественным наукам ; Москва : [ИНИОН РАН], 2011. - 266, [1] lk. : ill. - Актуальные проблемы Европы, 0235-5620 ; 2011, 1. - Sisaldab bibliogr. [RR]

4. Artikliviited

4.1 Artikleid teadusajakirjades

Archibugi, Daniele; Filipetti, Andrea. Is the Economic Crisis Impairing Convergence in Innovation Performance across Europe? // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 49 (2011), no.6, p. 1153-1182.

Athanassiou, Phoebus. Of past measures and future plans for Europe's exit from the sovereign debt crisis: What is legally possible (and what is not). // *European Law Review*. Vol.36 (2011), no. 4, p. 558-575.

Baldacci, Emanuele. Reassessing the fiscal mix for successful debt reduction. // *Economic Policy* (2012), no. 71, p. 365-407.

Beck, Hanno. Fighting debt explosion in the European sovereign debt crisis: Eurobonds, Leveraging EFSF and Euro-TARP. // *Intereconomics* Vol.47 (2012), no.3, p. 185-189.

Belka, Marek. Europe Under Stress. // *Finance & Development*. Vol. 46 (2009), no. 2, p. 8-11.

Blažek, Jiří; Netrdová, Pavlína. Regional unemployment impacts of the global financial crisis in the new member states of the EU in Central and Eastern Europe. // *European Urban & Regional Studies*. Vol. 19 (2012), no.1, p. 42-61.

Buckley, James; Howarth, David. Internal Market: Gesture Politics? Explaining the EU's Response to the Financial Crisis. // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 48 (2010) Supplement, p. 119-141.

Could a renewed eurozone debt crisis derail the global recovery? // *Economic Outlook*. Vol. 35 (2011), no. 1, p. 13-22.

De Margerie, Gilles; De Vauplane, Hubert. A defective default: keys to understanding the sovereign debt crisis-part 21. // *Law & Financial Markets Review*. Vol. 6 (2012), no. 3, p. 171-175.

Doluca, Hasan. The European Redemption Pact: Implementation and Macroeconomic Effects. // *Intereconomics*. Vol.47 (2012), no.4, p. 230-239.

Eichler, Stefan. What Can Currency Crisis Models Tell Us about the Risk of Withdrawal from the EMU? Evidence from ADR Data. // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 49 (2011), no.4, p. 719-740.

Engelen, Klaus C. Death of the (German) Euro. // *International Economy*. Vol. 24 (2010), no. 2, p. 13-63.

The Euro Will it still be around five years from now? // *International Economy*. Spring (2010), no. 2, p. 6-10.

Euzéby, Alain. Economic crisis and social protection in the European Union: Moving beyond immediate responses. // *International Social Security Review*. Vol. 63 (2010), no. 2, p. 71-86.

Financial crisis puts strains on Eurozone unity. // *Economic Outlook*. Vol. 33 (2009), no. 2, p. 14-23.

Haidar, Jamal Ibrahim. Sovereign Credit Risk in the Eurozone. // *World Economics*. Vol. 13 (2012), no.1, p. 123-136.

Hallett, Andrew Hughes; Hougaard Jensen, Svend E. Stable and enforceable: a new fiscal framework for the Euro area. // *International Economics & Economic Policy*. Vol. 8 (2011), no.3, p. 225-245.

Hausner, Karl Heinz. The Impact of the Euro Crisis on Switzerland. // *Intereconomics*. Vol. 47 (2012), no.2, p. 112-119.

Hinnekens, Luc. Story and Fundamentals of Direct Taxation at Work in the EU. // *EC Tax Review*. Vol.21 (2012), no.2, p. 57-66.

Horan, Blair. Economic and Fiscal Policy since 1997: What Caused the Crisis and How Should It Be Rectified? // *Journal of the Statistical & Social Inquiry Society of Ireland*. Vol. 39 (2010), p. 79-92.

Jenny, Frédéric. The Economic and Financial Crisis, Regulation and Competition. // *World Competition: Law & Economics Review*. Vol. 32 (2009), no.4, p. 449-464.

Jochem, Sven. Nordic Employment Policies - Change and Continuity Before and During the Financial Crisis. // *Social Policy & Administration*. Vol. 45 (2011), no.2, p. 131-145.

Karras, Georgios. From Hero to Zero? The Role of the Euro in the Current Crisis: Theory and some Empirical Evidence. // *International Advances in Economic Research*. Vol. 17 (2011), no.3, p. 300-314.

Kirby, Peadar; Thorhallsson, Baldur. Financial Crises in Iceland and Ireland: Does European Union and Euro Membership Matter? // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 50 (2012), no.5, p. 801-818.

Knedlik, Tobias; von Schweinitz, Gregor. Macroeconomic Imbalances as Indicators for Debt Crises in Europe. // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 50 (2012), no.5, p.726-745.

Kotios, Angelos; Pavlidis, George; Galanos, George. Greece and the Euro: The chronicle of an expected collapse. // *Intereconomics*. Vol. 46 (2011), no.5, p. 263-269.

Lane, Philip R. The European Sovereign Debt Crisis. // *Journal of Economic Perspectives*. Vol. 26 (2012), no.3, p. 49-68.

Lazăr, Ioan. Considerations on the role of EU's competition policy in achieving the objectives of the strategy Europe 2020. / *Considérations sur le rôle de la politique de concurrence de l'UE pour atteindre les objectifs de la Stratégie - Europe 2020.* / *Considerazioni sul ruolo della politica di concorrenza dell'UE per raggiungere gli obiettivi della Strategia - Europa 2020.* // *Juridical Current*. Vol. 13 (2010), no. 3, p. 82-88.

Lupu, Neculai. The Crisis of the Euro system and its Influence upon the European Union Member Countries. // *Economy Transdisciplinarity Cognition*. Vol. 14 (2011), no.1, p. 373-383.

Mamadouh, Virginie; Van Der Wusten, Herman. Financial, monetary and governance crisis: an outlook on the euro(zone). // *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie (Journal of Economic & Social Geography)*. Vol. 102 (2011), no.1, p. 111-118.

Matsaganis, Manos. The welfare state and the crisis: the case of Greece. // *Journal of European Social Policy*. Vol.21 (2011), no.5, p. 501-512.

Meny, Yves. A Voyage to the Unknown. // *Journal of Common Market Studies*. Vol.50 (2012), no.S1, p. 154-164.

Missale, Alessandro. Sovereign spreads in the eurozone: which prospects for a Eurobond? // *Economic Policy* (2012), no.70, p. 231-274.

Mușetescu, Radu Cristian. The Economics of State Aid Control in the European Union during the Financial Crisis: the Challenge for a Post-Crisis Rhetoric. // *Theoretical & Applied Economics*. Vol. 19 (2012), no.6, p. 175-184.

Nikolajevs, Andrejs. Economic crisis in Baltic states: why is Latvia the leader in GDP decline? / *Ekonomiskā krīze Baltijas valstīs: kāpēc Latvijā IKP kritums bija maksimāls?* // *Regional Review / Regionālais Zinājums*. (2011), no. 7, p. 29-34.

Polito, Vito; Wickens, Michael. Assessing the fiscal stance in the European Union and the United States, 1970-2011. // *Economic Policy*. Vol. 26 (2011), no. 68, p. 599-647.

Prinz, Aloys; Beck, Hanno. Fighting debt explosion in the European sovereign debt crisis. // *Intereconomics*. Vol. 47 (2012), no. 3, p. 185-189.

Purju, Alari. Euro Crisis, Old and New Trilemmas and Estonia's position. // *Baltic Journal of European Studies*. Vol. 2 (2012), no.1, p. 7-25.

Radulescu, Magdalena. Credit policy and the management of the banking system in the EU countries during the financial crisis. // *Annals of the University of Petrosani Economics*. Vol. 9 (2009), no. 4, p. 173-192.

Roman, Angela; Şargu, Alina Camelia. The Financial System of the New EU Member States: Experiences and Current Challenges. // *Journal of Knowledge Management, Economics & Information Technology*. Vol. 1 (2011), no. 7, p. 385-418.

Ruffert, Matthias. The European debt crisis and European Union law. // *Common Market Law Review*. Vol. 48 (2011), no. 6, p. 1777-1805.

Ryner, Magnus. Financial Crisis, Orthodoxy and Heterodoxy in the Production of Knowledge about the EU. // *Millennium*. Vol. 40 (2012), no. 3, p. 647-673.

Sapir, André. Europe after the crisis: less or more role for nation states in money and finance? // *Oxford Review of Economic Policy*. Winter (2011), no. 4, p. 608-619.

Scicluna, Nicole. EU Constitutionalism in Flux: Is the Eurozone Crisis Precipitating Centralisation or Diffusion? // *European Law Journal*. Vol. 18 (2012), no. 4, p.489-503.

Shelburne, Robert. Current account deficits in the new member states: Causes and consequences. // *Intereconomics*. Vol. 44 (2009), no. 2, p. 90-95.

Schmieding, Holger. The case against a common fiscal boost in Europe. // *Intereconomics*. Vol. 44 (2009), no. 1, p. 4-22.

Spendzharova, Aneta. Is more Brussels the solution? New European Union member states' preferences about the European financial architecture. // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 50 (2012), no. 2, p. 315-334.

Staehr, Karsten. The Global financial crisis and public finances in the new EU countries in Central and eastern Europe: developments and challenges. // *Public Finance & Management*. Vol. 10 (2010), no. 4, p. 671-712.

Stolz, Stéphanie; Wedow, Michael. Government measures in support of the financial sector in the EU and the United States. // *Intereconomics*. Vol. 46 (2011), no. 1, p. 53-60.

Streeck, Wolfgang. Markets and peoples. // *New Left Review*. (2012), no.73, p63-71.

Tropeano, Domenica. Financial Regulation After the Crisis. // *International Journal of Political Economy*. Summer (2011), no. 2, p. 45-60.

Van Rie, Tim; Marx, Ive. The European Union at Work? The European Employment Strategy from Crisis to Crisis. // *Journal of Common Market Studies*. Vol. 50 (2012), no.2, p. 335-356.

Zamfir, Paul-Bogdan. The global financial crisis, where does place Romanian economy in EU? // Annals of the University of Petrosani Economics. Vol. 10 (2010), no. 2, p. 371-378.

4.2 Artikleid Eesti väljaannetes

Ansip: Eesti panus EFSFi ei suurene. ELi Ülemkogu. // Äripäev (2011) 21. okt., lk. 12.

Anton, Tõnu. Tõnu Anton: Me oleme jõudnud eikellegimaale [interv. Peeter Ernits]. // Maaleht (2012) 16. aug., lk. 8-9.

Anvelt, Kärt. Ainus variant on ESM-iga liituda. // Eesti Päevaleht (2012) 2. juuli, lk. 3.

Anvelt, Kärt. Jürgen Ligi: jutud, et riigikogul pole ESM-i otsustes rolli, on väljamõeldis. // Eesti Päevaleht (2012) 14. juuli, lk. 4.

Anvelt, Kärt. Jürgen Ligi: tõsiseltvõetavus on meie väikese riigi jaoks tähtsaim valuuta. // Eesti Päevaleht (2012) 26. juuni, lk. 10.

Anvelt, Kärt. Märt Rask: ESM-i otsus oli kõigi aegade keerulisim. // Eesti Päevaleht (2012) 13. juuli, lk. 3.

Aru, Erik. Euroala võlakatel keeb ikka edasi. // HEI : Hea Eesti Idee (2012) nr. 37, jaan., lk. 60-61.

Asmussen, Jörg. Jörg Asmussen: ükski tulemüür pole piisav, kui valitsus tööd ei tee [interv. Raimo Ploom]. // Eesti Päevaleht (2012) 16. apr., lk. 6-7.

Atonen, Meelis. Meelis Atonen: olukord läheb fataalseks [interv. Mikk Salu]. / Postimees (2012) 6. aug., lk. 5.

Barkin, Noah. Eurokriis, Merkel ja mees tema selja taga. // Eesti Päevaleht (2011) 30. det., lk. 8.

Berendson, Risto. Raske otsus. // Postimees (2012) 14. juuli, lk. 3.

Carri, Edward. Kuidas eurot käigus hoida? // Maailm 2012 (2011) lk. 14.

De la Riva Guzman de Frutos, Álvaro. Hispaania toetamine on investering Eesti huvidesse. // Äripäev (2012) 26. juuni, lk. 14.

Dombrovskis, Valdis. Konkurents Baltimaades sunnib makse langetama. // Äripäev (2012) 14. mai, lk. 18.

Eesti kiitis heaks ESM-i asutamislepingu. // Raamatupidamisuudised (2012) nr. 1, lk. 12-13.

Ennulo, Jaan. Majandusotsuste mõistmisel leiab tuge psühholoogiast. // Äripäev (2011) 14. okt., lk. 18.

Ernits, Peeter. Kas võlaorjus või halastav hapnikumask? // Maaleht (2012) 9. aug., lk. 6-7.

Euroala päästepaketti panustamise eelnõuga jätkatakse homme. // Eesti Päevaleht (2011) 28. sept., lk. 11

Euroala rahandusministrid timmivad "basuuki". Päästefondi võimendamine. // Äripäev (2011) 8. nov., lk. 12.

Euroala riigipeade ja valitsusjuhtide avaldus. // Eesti Majanduse Teataja (2012) nr. 1, lk. 17-19.

Euroopa Stabiilsusmehhanismis osalemise toetuseks // Eesti Majanduse Teataja (2012) nr. 5, lk. 21-23.

Ginter, Jaan. Ka finantskriisis tuleb põhiseadust tõsiselt võtta. // Äripäev (2012) 3. mai, lk. 15.

Ginter, Jaan. Stabiilsusmehhanism põhiseaduse vastu. // Eesti Päevaleht (2012) 8. mai, lk. 4.

Gräzin, Igor. Asi on sotsialismis. // Äripäev (2011) 20. okt., lk. 14.

Gräzin, Igor. Tõlkes kaduma läinud. // Postimees (2012) 8. aug., lk. 11.

Hanson, Raimu. Euroopa ühine maja väärib hoidmist : Euroopa Stabiilsusfond - stabiilse Euroopa eest tuleb maksta. // Tartu Postimees (2011) 14. okt., lk. 2.

Hansson, Ardo. Ardo Hansson: kui Euroopa Keskpank peaks Kreeka võlga vähendama, võib Eesti Pank lisapuhvrit vajada [interv. Raimo Poom]. // Eesti Päevaleht (2012) 8. aug., lk. 6-7.

Hansson, Ardo. Hansson: tegutsema peab otsustavamalt [interv. Andrus Karnau]. // Postimees (2011) 7. okt., lk. 11.

Hispaania saaks Eesti käest 200 miljonit. // Eesti Päevaleht (2012) 12. juuni, lk. 11.

Ideon, Argo. Eesti maksimaalne kohustus ESMi ees tulevikus kasvab. // Postimees (2012) 6. aug., lk. 4-5.

Ideon, Argo. Osa ESMi arutelusid peetakse Euroopa Liidu asjade komisjonis avalikkuse eest salajas. // Postimees (2012) 6. aug., lk. 4-5.

Ideon, Argo. Riigikogu jätab teise tähtsa lepingu sügiseks. // Postimees (2012) 18. juuli, lk. 3.

Iirimaa sai rahvusvahelistelt võlausaldajatelt kiita. // Postimees (2011) 24. okt., lk. 9.

Juncker, Jean-Claude. Euroopa vajab kasinust ja kasvu [interv. Tõnis Oja]. // Postimees (2012) 28. mai, lk. 8.

Jõgis-Laats, Jan. Merkozy: automaatsed trahvid ja riikide vetoõigust vähemaks. // Eesti Päevaleht (2011) 6. dets., lk. 13.

Kala, Eve-Küll. EFSF ajas Slovakkia valitsuse lõhki [interv. Külli-Riin Tigasson]. // Eesti Päevaleht (2011) 13. okt., lk. 4.

Kaldoja, Evelyn. Europarlament kritiseeris Briti peaministri käitumist. // Postimees (2011) 14. dets., lk. 4-5.

Kaldoja, Evelyn. Iiri "ei" enam kõiki ei mõjuta. // Postimees (2012) 1. juuni, lk. 9.

Kaljulaid, Kersti. Kersti Kaljulaid: kontroll abiraha kasutamise üle jätab soovida [interv. Andrus Karnau]. // Postimees (2011) 5. okt., lk. 8-9.

Kallas, Kaja. Eesti "ei" oleks üllatus. // Eesti Päevaleht (2011) 27. sept., lk. 4.

Karnau, Andrus. Andres Sutt läheb EFSFi juhi nõunikuks. // Postimees (2012) 19. apr., lk. 9.

Karnau, Andrus. Eesti kohustuste koorem kasvab. // Postimees (2012) 3. apr., lk. 9.

Karnau, Andrus. Eesti liitus Euroopa stabiilsusfondiga. // Postimees (2011) 30. sept., lk. 8.

Karnau, Andrus. Eesti tegelik kohustus EFSFis kasvab 16 miljoni euroni. // Postimees (2011) 30. nov., lk. 3.

Karnau, Andrus. EFSF 1923. // Postimees (2011) 1. okt., lk. 3.

Karnau, Andrus. EFSFi uusi laenulepinguid hakkab otsustama parlamendi täiskogu. // Postimees (2011) 29. sept., lk. 5.

Karnau, Andrus. ESM'i kohtuvaidlus ärritab valitsust. // Otsustaja (2012) nr. 54, lk. 10-11.

Karnau, Andrus. Euroala riigid tahavad loobuda ESMi otsuste konsensusel. // Postimees (2011) 26. okt., lk. 8-9.

Karnau, Andrus. Euroopa pingutas Kreeka nimel hiliste tundideni. // Postimees (2012) 21. veebr., lk. 11.

Karnau, Andrus. Euroopa riigijuhid otsivad lahendust võlakriisile. // Postimees (2011) 21. okt., lk. 8-9.

Karnau, Andrus. Kes maksab Kreeka võlad? // Postimees (2011) 24. okt., lk. 9.

Karnau, Andrus. Kreeka võlakriisi lahenduse detailid jäidki selgusetuks. // Postimees (2011) 28. okt., lk. 8-9.

Karnau, Andrus. Ligi kahtleb riigikogu võimekuses rahaabi arutada. // Postimees (2012) 20. juuli, lk. 3.

Karnau, Andrus. Ministrid jõudsid Kreeka abistamises üksmeelele. // Postimees (2012) 22. veebr., lk. 8-9.

Karnau, Andrus. Parlament kiire otsuse ees. // Postimees (2012) 6. veebr., lk. 9.

Karnau, Andrus. Riigikogu saab ilmselt suurema õiguse ESMi asjus. // Postimees (2012) 17. juuli, lk. 3.

Karnau, Andrus. Riigikogu vaidleb võimupiiride üle abilaenu andmisel. // Postimees (2011) 27. sept., lk. 4-5.

Karnau, Andrus. Riigikohus langetab ESMi otsuse järgmise kuu keskel. // Postimees (2012) 9. mai, lk. 8.

Karnau, Andrus. Slovakkia parlament kiidab EFSFi heaks hiljemalt reedel. // Postimees (2011) 13. okt., lk. 9.

Karnau, Andrus. Stabiilsusmehhanism võib jõustuda juba tuleval aastal. // Postimees (2011) 3. okt., lk. 8-9.

Karnau, Andrus. Tederi otsusega jääks Eesti ESMist kõrvale. // Postimees (2012) 13. märts, lk. 8.

Karnau, Andrus. Tederi vastuseis oli teada enne ESMi allkirjastamist. // Postimees (2012) 24. apr., lk. 8.

Karnau, Andrus. Valitsus arutab täna Hispaania abiprogrammi. // Postimees (2012) 19. juuli, lk. 8.

Karnau, Andrus. Valitsusparteid kaitsesid riigikogu ees stabiilsusfondiga liitumist. // Postimees (2011) 28. sept., lk. 9.

Karnau, Andrus. Riigikohus andis loa liituda ESMiga. // Postimees (2012) 13. juuli, lk. 4-5.

Kerb, Argo. Kas Kreeka võtab meie raha ära? // Õpetajate Leht (2011) 28. okt., lk. 7.

Keres, Paul. Euroliidu JOKK-skeem. // Postimees (2011) 29. sept., lk. 13.

Kerikmäe, Tanel. ESM kui võimalus taastada usaldus põhiseaduse vastu. // Äripäev (2012) 3. mai, lk. 14.

Kessler, Kilvar. Euroopa Komisjoni laob pangaliidu nurgakivi. // Äripäev (2012) 11. juuni, lk. 18.

Kiisler, Vilja. Välistagem ESMi-arutelus emotsioon. // Äripäev (2012) 19. juuni, lk. 14.

Kivinurm-Priisalm, Kristel. Eesti riigi võlg meeldiks mulle kui fondijuhile, mitte kui kodanikule [interv. Villu Zirnask]. // Eesti Päevaleht (2012) 14. juuli, lk. 2-3.

Kivirähk, Andrus. Euroopa õukonna tseremooniad : [veste]. // Eesti Päevaleht (2012) 11. aug., lk. 2.

Koovit, Kaja. S&P reitingulangetus muudab päästefondi rahastamise kallimaks. // Postimees (2012) 16. jaan., lk. 9.

Kopli, Kaivo. Europäätjad vajavad rohkem püssirohtu, kui praegu kogutakse. // Eesti Päevaleht (2011) 29. sept., lk. 11.

Kopli, Kaivo. Hispaania saab pankade jaoks abi, uusi säästunõudeid ei esitata. // Eesti Päevaleht (2012) 11. juuni, lk. 9.

Kopli, Kaivo. Merkeli tool on kriisis kõikuma hakanud. // Eesti Päevaleht (2011) 29. sept., lk. 11.

Kopli, Kaivo. Tippkohtumine eurokriisi ei lahenda, aga lootust siiski on. // Eesti Päevaleht (2011) 26. okt., lk. 10.

Kopli, Kaivo. Turud vastasid eurodiilile tõusuga, kuid küsimus jäi. // Eesti Päevaleht (2011) 28. okt., lk. 5.

Kreek, Romet. ESMi Eesti aktsiad börsile! // Äripäev (2012) 1. aug., lk. 14.

Kreek, Romet. Eurovõlakirjad võivad tulla sinised ja punased. Ühisvõlakirjade turg võib ulatuda 5-6 triljoni euroni. // Äripäev (2011) 19. sept., lk. 20-21.

Kreek, Romet. Päästefond EFSF ei suuda müüa võlakirju. // Äripäev (2011) 3. nov., lk. 20.

Krjutškova, Katariina. Teder võrdles riigikohtus ESMi koloniaalajaga. // Äripäev (2012) 9. mai, lk. 8-9.

Kuusik, Ines. ESM läbis riigikogus esimese lugemise. // Postimees (2012) 9. aug., lk. 7.

Käo, Jüri. Kas Eesti peaks täna abipaketis osalemise ära otsustama? // Äripäev (2011) 27. sept., lk. 14.

Lepassaar, Juhan. Abita mülkast välja ei saa. // Postimees (2011) 5. okt., lk. 13.

Lepassaar, Juhan. Milleks meile fiskaalleeping? // Äripäev (2012) 31. jaan., lk. 19.

Lepassaar, Juhan. Suur samm taastamiseks finantsturgude usaldust euro vastu. // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ajakiri (2012) nr.1, lk. 12-13.

Ligi, Jürgen. ESM ja finantsstabiilsus on Eesti huvides. // Eesti Päevaleht (2012) 18. juuni, lk. 5.

Ligi, Jürgen. Rahvusvaheline tööriitm nõuab kiiremaid otsuseid. // Postimees (2012) 27. juuli, lk. 10.

Ligi, Jürgen. Valikud [küsitlenud Tiit Efert]. // Investeeri : LHV Panga ajakiri (2011) nr. 3, lk. 6-10, 12-14, 16-18.

Linnamägi, Heiki. Eurovõlakirjad ootel, projektivõlakirjad tulekul. // 2012. Äripäev (2012) 18. juuni, lk. 15.

Lipstok, Andres. Rahastamistorustiku külmatõrje. // Postimees (2012) 26. märts, lk. 11.

Lobjakas, Ahto. ESM ehk Eesti sadomasohhism. // Postimees (2012) 12. juuli, lk. 2.

Lobjakas, Ahto. Euroopa põleb, kohus viiuldab. // Postimees (2012) 16. mai, lk. 13.

Lobjakas, Ahto. Nahk turule. // Postimees (2011) 30. sept., lk. 2.

Lobjakas, Ahto. Otsi lolli. // Postimees (2011) 31. okt., lk. 2.

Lõhmus, Alo. Abistama harjunud eestlastele on Kreeka vaid kõomes. // Maaleht (2011) 13. okt., lk. 16-17.

Lõhmus, Alo. Aivar Rehe: Eesti võib osutada riskantsete pankade rahastajaks. // Maaleht (2012) 26. juuli, lk. 7.

Maruste, Rait. Õigustatud mure küsitaval viisil. // Postimees (2012) 14. mai, lk. 11.

Minton Beddoes, Zanny. Iseenda tekitatud seisaku aasta. // Maailm 2012 (2011) lk. 12-13.

Mitu kohtunikku jäi eriarvamusele. // Äripäev (2012) 13. juuli, lk. 7.

Must, Birjo. Garantii või raha? EFSFi arutelu jätab palju lahtisi otsi. // Äripäev (2011) 28. sept., lk. 8-9.

Must, Kadri. Kodus kärped, võõrsil lahtine arve. // Postimees (2011) 5. okt., lk. 13.

Must, Merle. Saksa minister tõi Eestit eeskujuks. // Eesti Päevaleht (2012) 15. aug., lk. 7.

Muuli, Kalle. Me saame läbi Kreekata. // Postimees (2011) 6. okt., lk. 13.

Müller, Madis. Madis Müller: võlakriis võib tõsta Eesti laenuintresse [interv. Andrus Karnau]. // Otsustaja (2011) nr. 49, lk. 4-8.

Neivelt, Indrek. Mida teha, et oleks vähem ootamatusi? // Äripäev (2011) 27. sept., lk. 14.

Nestor, Eiki. Alternatiive tegelikult pole. // Äripäev (2011) 26. sept., lk. 15.

Nettesheim, Martin. Saksa jurist: kriis nõuab kiirust [interv. Priit Simson]. // Eesti Päevaleht (2012) 21. mai, lk. 5.

Oja, Tõnis. EKP hakkab võlakirju ostma. // Postimees (2012) 3. aug., lk. 8-9.

Oja, Tõnis. Euroopa Keskpank valmistub tegutsema. // Postimees (2012) 1. aug., lk. 6.

Oja, Tõnis. Euroopa päästefonde valmistatakse ette riikide võlakirjade ostmiseks. // Postimees (2012) 29. juuni, lk. 8.

Oja, Tõnis. Pangandusjärelevalve tekitab ohtralt küsimusi. // Postimees (2012) 4. juuli, lk. 8.

Oja, Tõnis. Saksamaa tõrgub raha kriisitõkkeesse pumpamast. // Postimees (2012) 28. veebr., lk. 8.

Palk, Paavo. Võlakriisi õiguslik lahendus võttis lõpliku kuju. // Äripäev (2012) 10. veebr., lk. 15.

Pilvinski, Katre. Soome ja Holland võivad ESMi võlakirjaostud blokeerida. Hispaania ja Itaalia päästeplaanid ohus. // Äripäev (2012) 4. juuli, lk. 11.

Poom, Raimo. Avaldus Eestis aastal 2012: Teder peab ESM-i kolonialismiks. // Eesti Päevaleht (2012) 9. mai, lk. 2-3.

Poom, Raimo. ESM-i leping läheb riigikohtusse. // Eesti Päevaleht (2012) 12. märts, lk. 1.

Poom, Raimo. Kuidas Ligi Ansipi kiuste Eestile 56 miljonit säästis. // Eesti Päevaleht (2012) 8. aug., lk. 7.

Poom, Raimo. Riigikohus kiidab täna ilmselt ESM-i lisatingimustega heaks. // Eesti Päevaleht (2012) 8. mai, lk. 1-3.

Poom, Raimo. Teder näeb ESM-i puhul uusi küsitavusi. // Eesti Päevaleht (2012) 9. juuni, lk. 6.

Poom, Raimo. Valitsus asus ESM-i ratifitseerimise seadust tegema. // Eesti Päevaleht (2012) 12. mai, lk. 4.

Poom, Raimo. Valitsus: ESM on ka Eesti kindlustuspoliis. // Eesti Päevaleht (2012) 23. apr., lk. 6.

Purju, Alari. Kas euroala põhimõtted tuleks ümber hinnata? // Sirp (2012) 1. juuni, lk. 3-4.

Pöder, Martin. ESMi osalus ei ole mitte kulu, vaid investering. // Äripäev (2012) 3. mai, lk. 15.

Raig, Ivar. Eestit varitsevad ESMi karid : Euroopa Stabiilsusmehhanismiga (ESM) on seotud õigus-, majandus- ja poliitilised riskid. // Õhtuleht (2012) 11. aug., lk. 8-9.

Raig, Ivar. ESM referendumile! // Postimees (2012) 27. juuli, lk. 10.

Raig, Ivar. Oht Eestile. // Postimees (2012) 8. mai, lk. 15.

Rainer Nõlvak: Kreekal pole vaja raha, vaid abi [interv. Bianca Mikovitš]. // Maaleht (2011) 29. sept., lk. 5.

Randpere, Valdo. Näita mikrofoni ja rumal jutt voolabki. // Postimees (2011) 3. okt., lk. 13.

Rank, Sirje. ESM on puudunud kild rahaliidu suures pildis. // Äripäev (2012) 7. mai, lk. 15.

Rank, Sirje. Euroala päästefond läbib kadalippu. Vajalik on kõigi 17 riigi parlamendi kinnitus. // Äripäev (2011) 23. sept., lk. 12.

Rank, Sirje. Euroopa must reede. Agentuur S&P hindab kriisilahehenduse poolikuks. // Äripäev (2012) 16. jaan., lk. 6-7.

Rank, Sirje. Euroopa poliitikud vallandasid EU-fooria. Kriisi lõppu vara tähistada. // Äripäev (2012) 2. juuli, lk. 8-9.

Rank, Sirje. Euroopa tugevdas tulemüüre. Käiku läks väikseim variant. // Äripäev (2012) 2. apr., lk. 6.

Rank, Sirje. Euroopa vajab kiiret kriisilahendust. Maailm kardab uut šokki ja majanduslangust. // Äripäev (2011) 26. sept., lk. 8-9.

Rank, Sirje. Euroopa vajab tugevat tulemüüri. Kergendust on veel vara tunda. // Äripäev (2012) 27. märts, lk. 6.

Rank, Sirje. Hispaania tunnistab abi vajadust. Euroopa pangaliidu idee laieneb. // Äripäev (2012) 6. juuni, lk. 6-7.

Rank, Sirje. Irimaa valmistub referendumiks. Kaalul liitumine ESMiga. // Äripäev (2012) 29. märts, lk. 8-9.

Rank, Sirje. Irimaalt võib tulla kärbetele jah. Kõhklejaid on siiski palju. // Äripäev (2012) 29. mai, lk. 10-11.

Rank, Sirje. IMF võtab Itaalia käendusele. Berlusconi valitsus ei ärata usaldust. // Äripäev (2011) 7. nov., lk. 6.

Rank, Sirje. Keskpank ja ESM ühes rakk. // Äripäev (2012) 6. aug., lk. 18.

Rank, Sirje. Kreeka tagatised Eestit ei ahvatle. Ebakindlus Kreeka suhtes püsib. // Äripäev (2011) 5. okt., lk. 6-7.

Rank, Sirje. Ligi: iga rahvas teeb oma vead ise. Euroopa enam valmis. // Äripäev (2012) 16. mai, lk. 6.

Rank, Sirje. Ligi: Kreeka abistamine ei tee kellelegi rõõmu. Pakett riigikogus. // Äripäev (2012) 23. veebr., lk. 11.

Rank, Sirje. Ligi: riskantne on kõrvale jääda. // Äripäev (2012) 15. märts, lk. 3.

Rank, Sirje. Maailm nõuab Euroopalt tugevat tulemüüri. Triljonid kriisitõkkeks. // Äripäev (2012) 27. veebr., lk. 3.

Rank, Sirje. Merkelile oluline võit. Saksa parlament toetas EFSFi. // Äripäev (2011) 30. sept., lk. 8.

Rank, Sirje. Surve Saksamaale kasvab. Suurim risk on pangajooks. // Äripäev (2012) 18. juuni, lk. 8-9.

Rank, Sirje. Keskpank valmistub uuteks tugiostudeks. Pole välistatud sekkumine euroala riikide võlakirjaturule. // Äripäev (2012) 3. aug., lk. 8.

Rehn, Olli. Euro on kokkuleppe valuuta. Allkirjad on juba antud [interv. Sirje Rank]. // Äripäev (2012) 14. mai, lk. 4-5.

Rehn, Olli. Olli Rehn: ESM-i ei peaks kartma, samamoodi teeb otsuseid ka Rahvusvaheline Valuutafond [interv. Raimo Poom]. // Eesti Päevaleht (2012) 22. märts, lk. 6-7.

Reimer, Andres. Kreeka üle pea kasvanud võlad sihivad eestlaste tengelpunga. // Eesti Päevaleht (2011) 27. sept., lk. 13.

Riiberg, Randu. EFSF sunnib muutma seadusi. // Äripäev (2011) 29. sept., lk. 15.

Riigikogu peab saama valitsust mõjutada. Vastuolu põhiseadusega. 2011. // Äripäev (2011) 27. sept., lk. 3.

Riigikohtu Euroopa-hetk. // Eesti Päevaleht (2012) 12. juuli, lk. 8.

Ross, Tanel. Tanel Ross: ESMi kahjum ei tähendaks veel raha kaotust. // Äripäev (2012) 30. juuli, lk. 9.

Rõivas, Taavi. Ainus, mittetäiuslik lahendus. // Äripäev (2011) 27. sept., lk. 15.

Rõivas, Taavi. Reitingulangus oli ootuspärane. // Äripäev (2012) 23. jaan., lk. 14.

Sarv, Hannes. Eesti saab liituda uue kriisifondiga. // Äripäev (2012) 13. juuli, lk. 4-5.

Sester, Sven. ESM on Eestile tagatis. // Äripäev (2012) 10. aug., lk. 15.

Sester, Sven. Meie huvi - euroala stabiilsus. // Äripäev (2011) 26. sept., lk. 15.

Simson, Kadri. Vastutustundetuse preemia. // Äripäev (2011) 27. sept., lk. 15.

Soe-Surén, Katri. EFSFi must lammas on Slovakkia. 13 euroala riiki 17st on reformikava kinnitanud. // Äripäev (2011) 3. okt., lk. 8.

Soe-Surén, Katri. Euroabi vundament lööb kõikuma. Euroala abifond EFSF võib AAA-reitingust ilma jääda. // Äripäev (2012) 17. jaan., lk. 10-11.

Soe-Surén, Katri. Euroala astus sammu tagasi. Kriis jätkub. // Äripäev (2011) 28. okt., lk. 8-9.

Soe-Surén, Katri. Euroliit läheb teisele katsele. Järjekordne tippkohtumine. // Äripäev (2011) 26. okt., lk. 6-7.

Soe-Surén, Katri. Komisjon hoiatab uue pangakriisi eest. Arutluse all pankade rekapitaliseerimine. // Äripäev (2011) 27. sept., lk. 8-9.

Soe-Surén, Katri. Kui suureks paisub EFSF? Praegusest mahust ei piisa. // Äripäev (2011) 20. okt., lk. 9.

Sormunen, Raivo. Eesti Panga presidendivalimiste "teine koht" avas Andres Sutile uue ukse. // Äripäev (2012) 20. apr., lk. 3

Sulik, Richard. Miks peab Slovakkia hääletama EFSF-i vastu. // Eesti Päevaleht (2011) 29. sept., lk. 4.

Sutt, Andres. Tõde ja õigus. // Postimees : AK : arvamus, kultuur (2012) 12. mai, lk. 4.

Suurkask, Heiki. Appikarje itta: tulge hoidke meid pinnal. // Eesti Päevaleht (2011) 1. nov., lk. 9.

Suurkask, Heiki. Euroopa püüab olla valmis ka Hispaania ja Itaalia krahhiks. // Eesti Päevaleht (2012) 30. märts, lk. 9.

Suurkask, Heiki. Hispaania täispumpamine saab alguse 30 miljardist eurost. // Eesti Päevaleht (2012) 11. juuli, lk. 11.

Suurkask, Heiki. Kreeka sai jälle päästetud - kuni järgmiste kordadeni. // Eesti Päevaleht (2012) 22. veebr., lk. 11.

Suurkask, Heiki. Kreeka vaevaline võitlus hüdraga. // Eesti Päevaleht (2011) 4. nov., lk. 10-11.

Suurkask, Heiki. Päästev pakt või suur lahutus? Britid marssisid minema. // Eesti Päevaleht (2011) 10. dets., lk. 7.

Sõerd, Aivar. ESM tagab raharingluse. // Äripäev (2012) 8. aug., lk. 19.

Sõerd, Aivar. Mida arvata stabiilsusõlakirjadest? // Eesti Majanduse Teataja (2012) nr. 2, lk. 44-45.

Zirnask, Villu. 2,5 miljardit eurot, 38% riigieelarvest : Eesti hakkab tagama rahahädas euroala riikide laene, mida see kaasa toob? // Eesti Päevaleht (2011) 26. sept., lk. 4-5.

Zirnask, Villu. Kui suur kahju tuleb Kreekast? : garantiidena on mängus 300 miljonit. // Eesti Päevaleht (2012) 17. mai, lk. 5.

Zirnask, Villu. Millised kohustused seab ESM-is osalemine Eestile? // Eesti Päevaleht (2012) 13. juuli, lk. 4.

Zirnask, Villu. Võlakriisist tekkinud küsimused. // Eesti Päevaleht (2011) 23. nov., lk. 4 ; 29. nov., lk. 4.

Zuleeg, Fabian. Tuleb loota, et mehhanismidest on abi. Ees on ebakindlad ajad [interv. Sirje Rank]. // Äripäev (2012) 20. apr., lk. 13.

Tankler, Lauri. Jaanipäevaks tehtud - mida meile lubati ja mis valmis sai? // Eesti Päevaleht (2012) 22. juuni, lk. 7.

Tankler, Lauri. Riigikogulaste puhkuse rikkunud päeva sisustasid 78 küsimust ministrile ja 78 vastust ESM-i kohta. // Eesti Päevaleht (2012) 9. aug., lk. 2-3.

Tankler, Lauri. Spikker poliitikutele: kuidas valijatele ESM-i selgitades mitte lollusi rääkida. // Eesti Päevaleht (2012) 7. aug., lk. 8.

Tankler, Lauri. Ülinapp ESM-i otsus pani küsima: millal on aeg teha rahvahääletus? // Eesti Päevaleht (2012) 13. juuli, lk. 2-3.

Tanning, Lembo. Kuuldused euro surmast on liialdatud. // Postimees : AK : arvamus, kultuur (2011) 1. okt., lk. 2-3.

Tarand, Kaarel. Jälle hädas Euroopaga. // Sirp (2012) 11. mai, lk. 2.

Teder, Indrek. Indrek Teder: inimesed peavad otsustama suuri asju [interv. Mikk Salu]. // Postimees (2012).

Teder, Indrek. Teder peab oluliseks rõhutada otsuse subjektiivsust [interv. Tuuli Koch]. // Postimees (2012) 13. juuli, lk. 5.

Teder, Indrek. Teder: tõstatus oluline teema [interv. Birjo Must]. // Äripäev (2012) 13. juuli, lk. 6-7.

Tigasson, Külli-Riin. EFSF-i garantii arvestatakse Eesti enda võlaks. // Eesti Päevaleht (2011) 4. okt., lk. 4.

Tupits, Andres. EFSF: Eesti esimene samm võlakriisi lahendamiseks. // Äripäev (2011) 11. juuli, lk. 19.

Tupits, Andres. ESM - demokraatia proovikivi. // Äripäev (2012) 8. mai, lk. 19.

Tupits, Andres. Euro otsib turvavõrku. // Äripäev (2012) 8. aug., lk. 19.

Tupits, Andres. Kogu tõde. // Investeeri : LHV Panga ajakiri (2011) nr. 2, lk. 34-39.

Turay, Abdul. London euro pisaraid ei usu. // Postimees (2011) 21. okt., lk. 12.

Tänavsuu, Toivo. Minu kuulus Kreeka-vaidlus Ansipiga aasta hiljem. // Eesti Ekspress (2012) 14. juuni, lk. 17.

Vassiljev, Rannar. ESM - kas LSD või mitte? // Äripäev (2012) 16. märts, lk. 15.

Vassiljev, Rannar. Lõunarindel muutusteta, ESM seisab ees. // Postimees (2012) 13. juuli, lk. 12.

Vedler, Sulev. Nüüd siis hakkame panku päästma. // Eesti Ekspress (2011) 20. okt., lk. 20-22.

Veermäe, Kadri. ELi maad nõustusid Merkeli soovitud eelarveleppega. // Postimees (2012) 1. veebr., lk. 10.

Veermäe, Kadri. Soomlased abistavad euroala riike oma huvides. // Postimees (2012) 6. juuli, lk. 10-11.

Vosman, Hendrik. Hispaania eitas, eitas ja siis ikkagi laenas. // Postimees (2012) 11. juuni, lk. 11.

Võsu, Peeter. Kes vastutab ESMi lepingu tagajärgede eest? // Postimees (2012) 16. juuli, lk. 9.

Witte, Bruno de. Euroopa Liidu süsteem on jäik [interv. Viljar Veebel]. // Sirp (2012) 8. juuni, lk. 3.

"Ärge uskuge neid ebakompetentseid paanikaõhutajaid!" // Eesti Ekspress (2012) 2. aug., lk. 6.

Latvian government approves controversial EU fiscal treaty. // The Baltic Times (2012) March 1-7, p. 12.

Raudsepp, Karoliina. Is this the responsibility we expect? // The Baltic Times (2011) Oct. 20-26, p. 15.

8 августа Рийгикогу проголосовал за присоединение Эстонии к ESM. Следовало ли парламенту голосовать "за"? // Деловые ведомости (2012) 15 авг., с. 3.

Атонен, Меэлис. Меэлис Атонен: игру диктует Германия [интервьюировал Микк Салу]. // Postimees : на русском языке (2012) 7 авг., с.5.

Веэрмяэ, Кадри. Страны ЕС согласились с реформами Меркель. // Postimees : на русском языке (2012) 2 февр., с. 10.

Дудников, Александр. Испания перехватывает инициативу у Греции. // Деловые ведомости (2012) 25 июля, с. 14-15.

Идеон, Арго. Максимальный объем обязательств Эстонии перед ЕСM в будущем вырастет. // Postimees : на русском языке (2012) 7 авг., с.4-5.

Идеон, Арго. Некоторые переговоры по ЕСM проводятся тайно. // Postimees : на русском языке (2012) 7 авг., с.5.

Карнау, Андрус. Груз финансовых обязанностей Эстонии в еврофондах растет. // Postimees : на русском языке (2012) 4 апр., с. 6.

Карнау, Андрус. О несогласии Тедера было известно до подписания ЕСM. // Postimees : на русском языке (2012) 26 апр., с. 3.

Карнау, Андрус. Рийгикогу определяет границы полномочий. // Postimees : на русском языке (2011) 27 сент., с. 3.

Карнау, Андрус. Эстония присоединится к стабфонду ЕС. // Postimees : на русском языке (2011) 3 окт., с. 3.

Коробейник, Андрей. Зачем Эстонии участие в Стабфонде? // День за Днём (2011) 7-13. окт., с. 16.

Куузик, Инес. Законопроект по ЕСM прошел первое чтение. // Postimees : на русском языке (2012) 9 авг., с.2.

Лобьякас, Ахто. Ищи дурака! // Postimees : на русском языке (2011) 1 нояб., с. 8.

Муули, Калле. обойдёмся без Греции. // Postimees : на русском языке (2011) 14-15. окт., с. 8.

Тоотс, Айн. Стабилизационный механизм как причина дестабилизации. // МК-Эстония (2012) 15-21 авг., с. 21.

Фокин, Дмитрий. Снова ложная тревога. // Деловые ведомости (2012) 28 марта, с. 16-17.

5. Valik internetiallikaid ja võrguväljaandeid

5.1 Internetiallikad

Rahandusministeerium. Euroala ja Euroopa Liidu stabiilsusmehhanismid.
<http://www.fin.ee/?id=107389>

Vabariigi Valitsus. Taustamaterjalid Euroopa Stabiilsusmehhanismi kohta.
<http://www.valitsus.ee/et/uudised/taustamaterjalid/euroopa-stabiilsusmehhanism>

EU Response to the economic and financial crisis
http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/index_en.htm

European Financial Stability Facility (EFSF)
<http://www.efsf.europa.eu/about/index.htm>

Financial crisis. Key terms in 23 languages.
<http://bookshop.europa.eu/et/financial-crisis-pbQC3212017/>

Infokaustad Euroopa Liidu poliitika portaalis EurActive:

1. The EU's economic governance: Rewriting the rulebook.
<http://www.euractiv.com/euro-finance/eus-economic-governance-rewritin-links dossier-496816>

2. Financial regulation: The EU's agenda.
<http://www.euractiv.com/euro-finance/financial-regulation-eus-agenda-links dossier-188497>

5.2 Võrguväljaanded

Eurobaromeetri uuringud. Avalik arvamus Euroopa Liidus.

Standard Eurobarometer - 75
Spring 2011. Europeans, the European Union and the crisis.
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb75/eb75_en.htm

Standard Eurobarometer - 74
November 2010. Europeans, the European Union and the crisis.
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb74/eb74_en.htm

Special Eurobarometer - Wave 74.1

Europeans and the crisis.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_359_340_en.htm

Flash Eurobarometer

Monitoring the social impact of the crisis: public perceptions in the European Union.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_284_270_en.htm

Flash Eurobarometer - Wave 2 - 4

Monitoring the social impact of the crisis: public perceptions in the European Union.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_299_285_en.htm

Flash Eurobarometer - Wave 5

Monitoring the social impact of the crisis: public perceptions in the European Union.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_314_300_en.htm

CESifo mōttepaberid

<http://www.cesifo-group.de/ifoHome/research/Staff-Publications/Working-Papers.html>

Arezki, Rabah; Candelon, Bertrand; Sy, Amadou. Sovereign Rating News and Financial Markets Spillovers: Evidence from the European Debt Crisis. // CESifo Working Paper (2011), no. 3411.

Arghyrou, Michael; Tsoukalas, John.D. The Greek Debt Crisis: Likely Causes, Mechanics and Outcomes. // CESifo Working Paper (2010), no. 3266.

Artola, Concha; Genre, Veronique. Euro Area SMEs under Financial Constraints: Belief or Reality? // CESifo Working Paper (2011), no. 3650.

De Grauwe, Paul. A Fragile Eurozone in Search of a Better Governance. // CESifo Working Paper (2011), no. 3456.

De Grauwe, Paul; Ji, Yemei. Self-Fulfilling Crises in the Eurozone. An Empirical Test. // CESifo Working Paper (2012), no. 3821.

Fahrholz, Christian; Wójcik, Cezary. The Bail-Out! Positive Political Economics of Greek-type Crises in the EMU. // CESifo Working Paper (2010), no. 3178.

Fahrholz, Christian; Wójcik, Cezary. The Eurozone Needs Exit Rules. // CESifo Working Paper (2012), no. 3845.

Garcia Pascual, Antonio I.; Ghezzi, Piero. The Greek Crisis: Causes and Consequences. // CESifo Working Paper (2011), no. 3663.

Hristov, Nikolay; Hülsewig, Oliver; Wollmershäuser, Timo. Loan Supply Shocks during the Financial Crisis: Evidence for the Euro Area. // CESifo Working Paper (2011), no. 3395.

Missio, Sebastian; Watzka, Sebastian. Financial Contagion and the European Debt Crisis. // CESifo Working Paper (2011), no. 3554.

Sinn, Hans-Werner; Wollmershäuser, Timo. Target Loans, Current Account Balances and Capital Flows: The ECB's Rescue Facility. // CESifo Working Paper (2011), no. 3500.

Sovereign rating news and financial markets spillovers: Evidence from the European debt crisis. // CESifo Working Paper (2011), no. 3411.

Stein, Jerome L. The diversity of debt crises in Europe. // CESifo Working Paper (2011), no. 3348.

Watzka, Sebastian. Financial contagion and the European debt crisis. // CESifo Working Paper (2011), no. 3554.

Zemanek, Holger. Inter-temporal savings, current account dynamics and asymmetric shocks in a heterogeneous European Monetary Union. // CESifo Working Paper (2010), no. 3279.

Sõltumatu mõttekoja Bruegel võrguväljaanded

<http://www.bruegel.org/publications/>

Benedicta Marzinotto, Benedicta; Sapir, André. Fiscal rules: Timing is everything. // Bruegel Policy Brief (2012), no. 2.

Darvas, Zsolt. Intra-euro rebalancing is inevitable but insufficient. // Bruegel Policy Contribution (2012), no. 15.

Darvas, Zsolt; Gouardo, Christophe; Pisani-Ferry, Jean; Sapir, André. A comprehensive approach to the euro-area debt crisis: background calculations. // Bruegel Working Paper (2011), no. 5.

Pisani-Ferry, Jean; Sapir, André; Wolff, Guntram B. The messy rebuilding of Europe. // Bruegel Policy Brief (2012), no. 1.

Pisani-Ferry, Jean; Wolff, Guntram B. The fiscal implications of a banking union. // Bruegel Policy Brief (2012), no. 2.

Sapir, André; Pisani-Ferry, Jean; Darvas, Zsolt. A comprehensive approach to the euro-area debt crisis. // Bruegel Policy Brief (2011), no. 2.

Von Hagen, Jürgen; Pisani-Ferry, Jean; Sapir, André; Gianviti, Francois; Krueger, Anne O. A. European mechanism for sovereign debt crisis resolution: a proposal. // Bruegel Blueprint (2010), vol 10.

European University Institute mõttepaberid

<http://cadmus.eui.eu/handle/1814/2>

Bianco, Giuseppe. The New Financial Stability Mechanisms and Their (Poor) Consistency with EU Law. // EUI RSCAS (2012), no. 44.

Bohle, Dorothee. The Crisis of the Eurozone. // EUI RSCAS (2010), no. 77.

Cooper, Russell. Exit from a Monetary Union through Euroization: Discipline without chaos. // EUI ECO (2012), no.9.

De Witte, Bruno. The European Treaty Amendment for the Creation of a Financial Stability Mechanism. // EPA (2011), no.6.

The Impact of the Financial Crisis on the European Economic Constitution / ed. by James, Harold... [et al.] // EUI LAW (2010), no. 5.

Centre for Economic Policy Research võrguväljaanded

<http://www.ceps.eu/books>